10407

JULIO DANTAS
RIBERA-ROVIRA

SOR MARIANA

DRAMA EN UN ACTE I EN PROSA

ESTRENAT AMB GRAN ÈXIT, LA NIT DEL 26 DE ABRIL, DE 1920, EN EL TEATRE CATALÁ ROMEA, DE BARCELONA

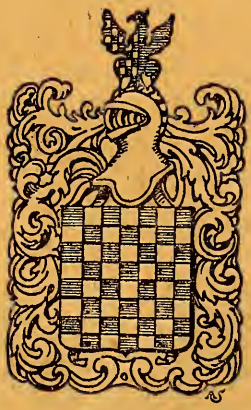

IMPREMTA RÁFOLS: PORTAFERRISSA, 15
1920

16

PERSONATGES DE L'OBRA

Sor Mariana

Noël

El Bisbe

REPARTIMENT

L'Abadessa	D.ª María Morera.
Sor Mariana.	» Emilia Baró.
Sor Innès	Srta. Josefina Fornés.
Sor Simona.	» Maria Pujó.
Sor Agustina	» Enriqueta Guart.
Dom Fra Francesc de Sant Diego, Bisbe de Beja	D. Enric Gimènez.
Noël Bouton, Comte de Chamilly. . .	Sr. Martí.

Monges d'hàbit negre. Passa al Convent de la Concepció de Be
Segle XVII.

ACTE UNIC

Sala del Capítul del Monestir de la Concepció, de Beja. Al fons, centre, gran finestral de ròtules, en arc rodó, amb pedriços. Arrimaders de rajols del segle XVI. *Paviment enllosat. Portes a l'esquerra alta i baixa, i a la dreta alta i baixa: la primera, a on s'hi puja per una escala de deu esglaons de pedra, comunica amb el corredor de les celles; la segona, dona a la porteria interior; la tercera, al chor, i la quarta, a un terradet. Bancs capitulars, entorn. Cadira abacial a la dreta, entre les portes, sobre una catifa de Arraiolos. Dos tamboretes de cuir, del segle* XVII, *clavetejats. Un candeler de ferro de l'alçada d'un home, amb blandó.*

Quan s'aixeca el teló, la foscor és completa. Moments després, per l'esquerra alta, al replà de la escala, es veu pampelluguejar una llum: és SOR MARIANA ALCOFORADO, *que baixa, poruga, amb una candela encesa a la mà. Duu hàbit i mantell de les terceres clarices, d'estamenya grisa, sense gaire vol; toca blanca de baieta llisa que li baixa fins al pit; escapulari negre; cordó de lli-cànem; el rosari donant-li una volta al coll. Seguidament, baixa un home jove, tipus de capità de cavalleria, bigoti ros, petit, a la Richelieu; xamberg holandès; cossatge de camussa; valona blanca, tombada; calces vermelles de panyo de França; espasa enorme; pipa als llavis, capa al braç: es* NOEL BOUTON, *comte de Chamilly i de Saint Léger. Per fi, una altra monja surgeix, també amb una candela encesa a la mà: és* SOR INNÈS DE JESÚS. *Mentre les dues primeres figures baixen, encaminant-se cap a la dreta baixa,* SOR INNÈS *se queda vigilant dalt del replà de l'escala.* CHAMILLY, *en tot lo que diu, se revela aixut, sorrut, indiferent;* SOR MARIANA, *que*

609536

travessa l'escena acostada al braç de l'oficial francès, en una actitud de tendresa, de fadiga i d'abandó, posa en totes les seves paraules, en tots els seus gestos, la expressió exaltada i ardent de les grans passións.

CHAMILLY

Adéu.

SOR MARIANA

Espera't. Una mica més. Deixa'm besar la teva boca, Noel.

CHAMILLY

Es matinada, ja.

SOR MARIANA

Estrenya'm en els teus braços. Fes-me mal, Noël. Et sento en la meva sang, en la meva ànima!

CHAMILLY

(*Apartant-se-la.*) Adéu.

SOR MARIANA

(*Deixant el candelic de llautó damunt la cadira abacial i tornant cap a Chamilly.*) Per què em deixes? Per què no et quedes a Beja amb mi? Per què no te m'emportes cap a França? Per què em deixes en aquest convent, en aquesta solitut, en aquest infern?

CHAMILLY

(*En un moviment cap a la dreta baixa.*) Em manen marxar. Són les lleis de la guerra.

SOR MARIANA

(*Retenint-lo als seus braços.*) Però, tu vas a la guerra, altre cop? No me n'havies dit res! Vas a la guerra, Noël?

SOR INNÈS

(*Des de dalt de la escala, apagant la candela.*) Mariana! Apaga el llum! Ve gent.

SOR MARIANA *es despren dels braços de* CHAMILLY *i corre a apagar la candela. La escena torna a quedar a les fosques. Tot just per les ròtules del finestral del fons s'endevina la matinada, en un lleu estremiment lluminós.*)

SOR MARIANA

(*En un murmuri.*) Noël!

CHAMILLY

Deixa'm!

SOR MARIANA

I si et maten, Noël?

CHAMILLY

Les bales fugen de mi. Adéu.

SOR MARIANA

Tornaràs?... Digam'ho... Tornaràs?

SOR INNÈS

(*Des de dalt de l'escala, imposant silenci.*)Es la germana-sagristana que se'n va a tocar per anar al chor... (*Se sent un dringar de claus, pels corredors.*)

SOR MARIANA

(*Després d'una pausa.*) Un petó! Només un!

CHAMILLY

Deixa'm. Es tard.

SOR MARIANA

Només un! (*Durant alguns segons, se senten només, en-*

tre la fosca, un murmurejar de petons. La campana del convent toca per anar al chor.)

SOR INNÈS

Hora de prima... Vagi-se'n depressa, senyor de Chamilly!

SOR MARIANA

Quan el teu esquadró passi davant del convent, fes tocar els clarins, sents?

CHAMILLY

Sí.

SOR MARIANA

Ben fort! Tots els clarins! Perque jo senti la teva ànima que passa! Noël!

CHAMILLY

Sí.

SOR MARIANA

(*En un crit, quan Chamilly li fuig dels braços.*) Noël!

CHAMILLY

Adéu.

SOR MARIANA

(*Que entropeça amb un tamboret, a les fosques, al voler retenir a Chamilly.*) Noël.

SOR INNÈS

(*Després d'una pausa, apropant-se.*) Ja és fòra?

SOR MARIANA

(*La veu de la qual se sent al defora, al terradet.*) Noël!

SOR INNÈS

(*Apropant-se més, encara, després d'una nova pausa.*) Ja és fòra?

SOR MARIANA

(*Sanglotant.*) Ja!

SOR INNÈS

(*Acostant-se a Sor Mariana.*) Mariana! Jo tinc por! Em as por! Per la nostra mare Santa Clara, per les llàgrimes que tu i jo vam plorar al professar, no rebis mai més aquest home! Mira que't perds!

SOR MARIANA

Ja ho estic, de perduda.

SOR INNÈS

Si un dia ens atrapen, què serà de nosaltres? Jo t'ho prego, germana! Parla-li a la reixa, al locutori. Jo t'hi acompanyaré sempre que vulguis. Però no rebis mai més aquest home, de nit, al convent! Es un home capaç de tot. Es un capità aventurer que corre els ardits de la guerra...

SOR MARIANA

Pertany a la millor noblesa de França.

SOR INNÈS

Ell serà el primer en pregonar la teva deshonra!

SOR MARIANA

I jo l'ompliré de besades!

SOR INNÈS

Et mentirà, t'escarnirà, t'enganyarà!

SOR MARIANA

I jo encara me l'estimo més!

SOR INNÈS

Però, que no ho veus que aquesta passió és un sacrilegi?

SOR MARIANA

Mai he estimat tant a Déu, còm ara!

SOR INNÈS

Pensa en la mortalla del teu hàbit!

SOR MARIANA

Mai m'he sentit tant viva!

SOR INNÈS

Recorda't, al menys, de la deshonra del teu nom!

SOR MARIANA

Mai m'he trobat tant pura!

SOR INNÈS

(*Plorant.*) Mariana! Mariana!

SOR MARIANA

(*La figura de la qual comença a dibuixar-se, com una ombra, en la llum blavenca de la matinada.*) Per què plores?

SOR INNÈS

Demano a Déu que't salvi, germana. (*Se sent altre cop la campana cridant al chor les monges. Les monges baixen silenciosament la escala i travessen l'escena dirigint-se cap a la dreta. Cada monja porta a la mà la seva palmatòria encesa. Al davant hi vè l'*ABADESSA, *vella, arrugada, apoiada a un bastó, gran creu pectoral, ulleres de tortuga rodones, enormes. Al costat de l'*ABADESSA *hi va* SOR AGUSTINA, *monja d'escapulari blanc. Després, les gerarquies. Es una processó lenta de llums i ombres.*)

L'ABADESSA

(*Que repara, a la dreta baixa, les siluetes de les dues monges, aixeca el llum, entesta la mà damunt dels ulls per veure-hi millor, avança i baixa, mentres la comunitat va passant en silenci.*) Quí hi ha, aqui?

SOR INNÈS

(*Apropant-se-li.*) Soc jo, mare Abadessa.

L'ABADESSA

Qui ets?

SOR INNÈS

Soc jo. Sor Innès. Anava al chor. Se m'ha apagat el llum. (*Se sentirà, al defora, trucar fermament al portal del monestir amb el feixuc pica-porta.*)

L'ABADESSA

I aquesta altre germana, qui és?

SOR MARIANA

Sor Mariana, Reverenda Mare.

L'ABADESSA

(*A Sor Mariana, mentre Sor Innès encen la candela.*) També se li ha apagat el llum, germana?

SOR MARIANA

Ha sigut el vent.

L'ABADESSA

Si haguessin vingut amb la Comunitat, germanes, no'ls hauria passat això. Les ovelles han de seguir sempre el remat. (*Les dues monges s'incorporen al seguici darrera les últimes monges d'hàbit negre. Se sent, altre cop, trucar al*

portal del convent.) Sor Agustina, vegi qui és que truca en aquesta hora.

SOR SIMONA

(*Monja d'escapulari blau, surgint, esverada, per la porta de l'esquerra baix.*) Reverenda Mare! Es el Senyor Bisbe!

L'ABADESSA

El senyor Bisbe? Depressa. Sor Agustina! La mitra, el gremial, el bàcul! (*Donant la candela a Sor Simona.*) Vull rebre Sa Il·lustríssima a la porteria.

EL BISBE

(*Hàbit de bernat, capa, creu pectoral d'or, berret episcopal, entrant per l'esquerra baixa, en una expressió de preocupació evident.*) No's molesti vostra Reverència. Ja sé el camí.

L'ABADESSA

Déu guardi a Vostra Senyoria Il·lustríssima. La Comunitat és al chor. (*A Sor Simona que encen el blandó del candeler de ferro.*) Porti el coixí de damasc, Sor Simona. El Senyor Bisbe ens acompanyarà els oficis divins.

EL BISBE

No. Esperi aquí Vostra Reverència. Els oficis de prima són curts. (*Després d'un silenci durant el qual l'Abadessa reprèn la candela de mans de Sor Simona.*) Cap a on cau el terrat des d'on es veuen les portes de Mèrtola?

L'ABADESSA

Allà, senyor Bisbe.

EL BISBE

Faci'm, Vostra Reverència, la caritat de deixar-me el llum.

L'ABADESSA

(*Donant la candela al Bisbe.*) Vostra Il·lustríssima desitja que l'acompanyi? (*El Bisbe desapareix pel terradet de la dreta baixa. L'Abadessa, sense entendre el que passa, li segueix els moviments. Sor Agustina sorgeix per la dreta alta amb la mitra i el bàcul, que porta a la crossa daurada una llaçada de glaça negra. Passat un moment, el Bisbe reapareix, tornant la candela a Sor Simona.*)

EL BISBE

(*A l'Abadessa.*) Haig de parlar a soles amb Vostra Reverència.

L'ABADESSA

(*A Sor Agustina, que deixa la mitra i el bàcul al setial de l'Abadessa.*) Digui a la reverenda mare-vicaria que no vaig al chor. (*Al Bisbe.*) Estic als peus de Vostra Il·lustríssima. (*Sor Agustina, surt. El Bisbe s'asseu en un dels tamborets de cuir. L'Abadessa, en l'altre. La llum del blandó de ferro, els allarga les ombres damunt les lloses de terra. Sor Simona posa la candela damunt un pedriç del finestral. Matineja. El Bisbe es treu de la mànega de l'hàbit un mocador vermell, alentejà, i una caixeta de rapè, de plata polida. Polsa, solemnement. Després, n'ofereix a l'Abadessa, qui també polsa, després de llençar una mirada escudrinyadora entorn, no fos cas que alguna monja la vegés.*)

EL BISBE

Farà cosa d'una hora ben llarga, que varen venir a despertar-me en el meu pobre llit franciscà, per a entregar-me una carta. En aquesta carta s'hi deien unes coses tan espantoses, que només vaig tenir temps de vestir l'hàbit, de fer enganxar les mules al cotxe i venir volant cap aquí. (*Es fica a la mànega el mocador i la caixeta de rapè i treu un paper doblat.*) Quan he arribat, encara era fosca nit. Per a no contravenir les santes regles d'aquesta casa, m'he esperat allà

davant, a l'era del Firal, que fos de dia i toqués la can pana de prima. Des d'allà on era, he tingut pels meu propis ulls la plena confirmació de lo que deia aquest pape Per primer cop, des de que soc bisbe i frare, m'ha sapigu greu no tenir a mà un parell de pistoles a l'arçó! Senyor Abadessa, acabo de veure sortir un home d'aquest convent

L'ABADESSA

Un home? Vostra Il·lustríssima ha vist sortir un home de.

EL BISBE

(*Serenament.*) Jo l'he vist sortir.

L'ABADESSA

Vetaquí perquè em falten cada dia gallines del corral Els lladres les han agafat, ara, amb el meu galliner, senyor Bisbe. Es necessari que Vostra Il·lustríssima escrigui al se nyor governador de la plaça. Mentres no s'aixequi algun forca pels carrers de Beja i m'enforquin mitja dotzena d bergants, no em deixaran engreixar ni els porcells: la set mana passada me'n varen robar tres d'una cria!

EL BISBE

Té rahó, Vostra Reverència. Es tracta d'un lladre. Però aquesta vegada el lladre no ha saltat la tàpia de l'hort Aquesta vegada el lladre ha escalat el mur del terrat, aqu mateix. Venia del convent.

L'ABADESSA

(*Sense entendre-ho.*) Aquí mateix?

EL BISBE

Vostra Reverència se'n convencerà. Encara es veu la cor da, amarrada a la barana, per on s'ha despenjat. Vaig se

guir-li l'ombra. Vaig sentir el dring de l'espasa. Va passar arran del meu cotxe. L'he conegut. No era un lladre de les teves gallines, senyora Abadessa. Era un lladre de l'honor d'aquest convent.

L'ABADESSA

Però... Vostra Il·lustríssima està segur d'haver vist desbenjar-se aquest home?

EL BISBE

Tant de bo hagués sigut un llop, i jo tingués un arcabuç al puny!

L'ABADESSA

(*Tremolant, afligidíssima.*) Santa Clara gloriosa ens valgui!

EL BISBE

Que Vostra Reverència no perdi el seny, ara! Faig plena justícia al seu bon zel de prelada. No oblido que, durant l'abadiat de Vostra Reverència, aquesta casa de Déu i de Sant Francesc ha sigut sempre espill i exemple d'observància. Però, senyora Abadessa, si totes les ovelles fossin boies i manses, no tindria cap mèrit ser pastor. L'home que aquesta nit ha entrat al convent, és un oficial francès. Es diu Noel Bouton, comte de Chamilly i de Saint Léger. Hi ha una monja que el rep a la seva cel·la. S'ha de saber aquesta monja qui és, i apartar-la de la comunitat.

L'ABADESSA

(*Redreçant-se.*) Sor Simona! Mani que toquin a capítol!

EL BISBE

No. Per què? No escampem inútilment l'alarma i l'escàndol pel monestir. Fem les coses amb seny, senyora Abadessa.

L'ABADESSA

S'han de cridar les mares discretes! S'han de reunir le jerarquies del convent! S'ha de ficar a la presó l'ovella lle brosa, amb els peus fermats al cep! (*Cridant, trèmola d'in dignació.*) Sor Agustina!

EL BISBE

(*Amb serenitat.*) Tampoc, tampoc. Aquest hàbit és ta gran, que s'ha de respectar fins en aquelles monges que e deshonren!

L'ABADESSA

Doncs, com vol Vostra Reverència que es faci justícia?

EL BISBE

Amb caritat. (*Molt serè.*) Primer de tot hem de saber qui na és la monja culpable.

L'ABADESSA

Aquesta nit faré posar guaites i espies entorn del mones tir, i l'atraparé!

EL BISBE

Es inútil. El senyor de Chamilly avui marxa de Bej cap a la Cort.

L'ABADESSA

Qui li ha dit a Vostra Il·lustríssima?

EL BISBE

Ell mateix. (*Desdoblant el paper que tenia a la mà.*) Aquesta carta és d'ell. L'havia escrita a un amic seu i s'h perdut per l'esplanada del quarter de cavalleria de Briqu

ont. El senyor de Chamilly marxa a França. No m'atreixo a llegir a Vostra Reverència les paraules de mofa que dedica an aquest sant monestir!

L'ABADESSA

(*Atrafegada, amb les ulleres posades.*) Valga'm Déu! ra no trobo les ulleres!

EL BISBE

Diu, en la carta, que ha tingut tracte amorós amb dues nes de Beja. Una mossa soltera del carrer del Taure, que ntava i guitarrejava i li va donar un fill, i una monja aquest Reial Monestir de la Concepció!

L'ABADESSA

El meu estimat monestir a on hi he viscut cinquanta dos ys! Qui t'havia de veure convertit en hostal de francesos!

EL BISBE

Rellevi'm, Vostra Reverència, de proferir aquestes parauprofanes.

L'ABADESSA

No porta el nom de la monja?

EL BISBE

No diu qui és. El senyor de Chamilly encara ha tingut rest de noblesa! Vostra Reverència no sospita de cap reiosa?

L'ABADESSA

De cap, senyor Bisbe. Unes més que les altres, totes són uoses i creientes.

EL BISBE

Sap si el senyor de Chamilly ha parlat amb alguna monja locutori del convent?

L'ABADESSA

(*Cridant-la.*) Sor Simona! (*La monja s'hi acosta.*) H vingut mai un oficial francès al torn o al locutori?

SOR SIMONA

Un oficial francès? No. en recordo cap, reverenda ma

EL BISBE

(*A Sor Simona.*) Es la germana tornera?

SOR SIMONA

La més humil servidora de Vostra Il·lustríssima.

EL BISBE

No recorda si mai ha vingut aquí un oficial jove, r amb calça vermella de panyo de França, sempre amb pipa a la boca?

SOR SIMONA

No me'n recordo, senyor Bisbe.

EL BISBE

Es estrany que ell no hagi acudit mai al locutori.

L'ABADESSA

(*Recordant-se, súbitament.*) Sor Agustina! (*Sor Agu na s'acosta.*) Qui eren les dues monges que hi havia ac amb les candeles apagades, quan la comunitat anava al ch

EL BISBE

Aquí?

SOR AGUSTINA

Sor Innès de Jesús i Sor Mariana Alcoforado, reverer mare.

EL BISBE

Hi havia aquí dues monges quan Vostra Reverència es rigia al chor?

L'ABADESSA

En aquell cantó. Veiam si serà alguna d'aquestes.

EL BISBE

Vora el terrat?

L'ABADESSA

I amb els llums apagats. A mida que jo anava avençant, les ombres es redreçaren davant meu. Qui hi ha, aquí?— preguntat. Primer m'ha respost l'una; després, l'altra. ne es dirigien cap al chor, m'han dit, i que el vent les ha-a deixat a les fosques.

EL BISBE

(*Estranyat.*) El vent? Faci venir aquestes dues monges, nyora Abadessa.

L'ABADESSA

(*A Sor Agustina, que fa una reverència i surt per la dre-alta.*) Sor Mariana i Sor Innès que vinguin de seguida vant del senyor Bisbe!

EL BISBE

Són joves, aquestes monges?

L'ABADESSA

Molt joves i totes dues porten escapulari negre.

EL BISBE

Vostra Reverència no els hi ha preguntat com era que no aven amb la comunitat?

L'ABADESSA

No ho recordo bé.

EL BISBE

No ha pas vist si una o altra es trasmudava confosa?

L'ABADESSA

Hi veig tan poc!

EL BISBE

Dormen a la mateixa cel·la totes dues?

L'ABADESSA

Tenen les cel·les juntes.

EL BISBE

S'han de recollir immediatament tots els papers d'aque tes dues religioses.

L'ABADESSA

Sor Simona. Pugi a les cel·les de Sor Mariana i Sor I nès i reculli i porti tots els papers que hi trobi. Regiri-l tot. Els bancs i lès màrfegues. (*Baixet al Bisbe, veient ap rèixer per la dreta alta Sor Mariana i Sor Innès, seguides d la llega Agustina.*) Ja són aquí. (*Sor Simona surt per l'e querra alta.*)

EL BISBE

(*Baix a l'Abadessa, mirant-se les dues monges que, d lluny estant, fan una reverència.*) Sor Innès de què?

L'ABADESSA

De Jesús.

EL BISBE

(*Cridant-la.*) Sor Innès de Jesús! (*Sor Innès s'acosta*

corba lleument davant del Bisbe.) Vostra Reverència, si o recordo malament, és la monja que toca el clavicordi en s comèdies del convent?

SOR INNÈS

Soc jo, sí, senyor Bisbe.

EL BISBE

(*Prescrutant-la.*) Ara la recordo bé. (*Cridant l'altra mon-.*) Sor Mariana Alcoforado. (*Sor Mariana, molt pàl·lida, cença, s'acosta a Sor Innès i saluda al Bisbe.*) Es de la mília dels Alcoforado, de Beja?

SOR MARIANA

Sí, senyor Bisbe.

EL BISBE

Tinc idea d'haver signat, l'any passat, una providència spensant-la del refectori i de les deixuplines de la comuni-t. Vostra Reverència, allavors, estava malalta. Quina és malaltia de Vostra Reverència?

SOR MARIANA

Accidents.

EL BISBE

(*Observant-la.*) Accidents?

SOR SIMONA

(*Tornant amb dos paquets de papers de solfa i breviaris e entrega a l'Abadessa.*) Això és de Sor Innès. Això és Sor Mariana.

EL BISBE

Quan la comunitat es dirigia al chor, Vostres Reverèn-s s'estaven aquí totes dues... (*Silenci; les monges no res-nen.*) No és cert que estaven aquí?

SOR INNÈS

(*Després d'un nou silenci i veient que Sor Mariana n respon.*) Es cert, senyor Bisbe.

EL BISBE

La comunitat acostuma baixar al chor pels oficis de pr ma, així que ha tocat la campana? (*Silenci.*) No és així?

SOR INNÈS

Així és, senyor Bisbe.

EL BISBE

(*Mentres l'Abadessa examina els papers.*) Per consegüen Vostres Reverències ja estaven llevades quan ha tocat la car pana. (*Silenci.*) Es evident que ja estaven llevades. (*Silenci* Què hi feien pel convent, Vostres Reverències, a l'hora que totes les religioses dormien?

SOR INNÈS

(*Barbotejant.*) Anavem al chor...

EL BISBE

Totes soles? Ja portaven els llums encesos, tal com ma la regla?

SOR INNÈS

(*En una progressiva angoixa.*) Sí, senyor Bisbe.

EL BISBE

Encesos?

SOR INNÈS

Encesos.

EL BISBE

I per què els han apagat? (*Silenci.*) Per què els han apa-
t, veiam?

SOR INNÈS

Ens els ha apagat el vent.

EL BISBE

A totes dues els els ha apagat el vent?

SOR INNÈS

Sí, senyor Bisbe.

EL BISBE

I com és que el vent no ha apagat els llums de les altres
gioses que han passat després?

L'ABADESSA

(*Intervenint-hi.*) Això mateix: com és que el vent no ha
gat els llums de les altres religioses que han passat des-
s?

EL BISBE

Naturalment, perquè només feia vent al cantó del terra-
. Vostres Reverències venien del terradet? (*Silenci.*) No
ien del terradet?

SOR INNÈS

(*Dubtosa.*) No, senyor Bisbe.

EL BISBE

Veig que sempre és Vostra Reverència la que em respòn.
n és això?

SOR MARIANA

El meu llum, vaig ser jo qui va apagar-lo.

EL BISBE

Vostra Reverència? En què quedem? Va ser Vostra verència o el vent?

SOR INNÈS

(*Endevinant l'idea de Sor Mariana, que vol denunc se, la tapa amb el seu cos, li agafa dissimuladament la amb un moviment nerviós i li prega, baixet*:) Mariana! l'amor de Déu, no et traeixis!

L'ABADESSA

(*Al Bisbe, observant-les.*) Es una d'aquestes.

EL BISBE

Es una d'aquestes, sí... Però, quina? Què s'ha trobat tre els papers?

L'ABADESSA

Res. Papers de solfa i breviaris.

SOR INNÈS

Mana res més, Vostra Il·lustríssima?

EL BISBE

Un moment. Alguna de Vostres Reverències conei oficial francès que es diu Comte de Chamilly i de S Léger?

SOR INNÈS

No, senyor Bisbe.

L'ABADESSA

(*Dirigint-se a Sor Mariana, que Sor Innès tapa an seu cos.*) I Vostra Reverència tampoc el coneix?

SOR INNÈS

(*Suplicant-li, la mà crispada, estirant l'hàbit de Sor Mariana.*) Mariana!

SOR MARIANA

(*Atormentada.*) Tampoc.

EL BISBE

Doncs, el senyor de Chamilly ha estat aquesta nit en el convent, precisament a l'hora en que Vostres Reverències estaven llevades; i ha sortit despenjant-se pel terradet precisament quan la campana tocava a hora de prima i precisament quan Vostres Reverències eren aquí. Pesa damunt de totes dues més que una sospita, la certesa de que una de Vostres Reverències ha deshonrat l'hàbit que portà. Quina de les dues?

L'ABADESSA

Lo millor serà empresonar-les totes dues al soterrani! (*Cridant.*) Mare tornera!

EL BISBE

No. Aquí n'hi ha una d'innocenta.

SOR INNÈS

(*Baixet, a Sor Mariana.*) Calla!

SOR MARIANA

(*En un èxtasi dolorós.*) Oh! Quina delícia sofrir por ell!

EL BISBE

Vostres Reverències no responen? (*Silenci.*) Qui de les dues ha rebut aquesta nit, criminalment, el senyor de Chamilly? Ell mateix ho diu en aquesta carta. Hi ha una monja

del convent de la Concepció que, de nit, el reb a la seva cel·la!

L'ABADESSA

(*Fitant-les.*) Llegeixi Vostra Il·lustríssima la carta...

EL BISBE

Vegin Vostres Reverències com s'arrossega l'honor d'un dels més nobles monestirs de Portugal! (*Llegint la carta poc a poc.*) «Aquesta matinada surto cap a Alvito amb el meu esquadró. Allà, m'embarcaré cap a França...»

SOR MARIANA

(*En un murmuri imperceptible.*) Noël!

EL BISBE

(*Que continua llegint i observant-les.*) «Trobo a faltar Versailles, el regiment de Mazarin i les dones de París. Les dones portugueses m'avorreixen mortalment..»

SOR MARIANA

(*En un sanglot.*) Noël!

L'ABADESSA

(*Continuant llegint.*) «Aquí, a Beja, en deixo dues. Una monja del monestir de la Concepció, que em rebia de nit a la seva cel·la, i una dona del carrer del Taure que m'ha donat un fill ara fa tres dies...»

SOR MARIANA

(*En un crit de dolor.*) Noël!

SOR INNÈS

(*Volent deturar-la, baix.*) Mariana, et perds!

SOR MARIANA

(*Llençant-se cap al Bisbe, desvariejada, i arrancant-li la rta de les mans.*) No! Mentida! Mentida, senyor Bisbe!

EL BISBE

(*Redreçant-se amb dignitat.*) Sor Mariana!

SOR MARIANA

(*Desdoblant la carta en les mans convulses.*) Mentida! quí no ho diu, això! La teva mà no pot haver escrit això, oël! (*Volent llegir, els ulls entelats de llàgrimes.*) Noël! er què fuges de mi? Per què m'has enganyat? Per que em ates? (*Sanglotant i besant la carta.*) Noël! Noël!

EL BISBE

(*A Sor Mariana.*) Ha sigut, doncs, Vostra Reverència, la ıc ha rebut en la seva cel·la el senyor de Chamilly?

L'ABADESSA

Ha sigut, doncs, Vostra Reverència?

SOR INNÈS

Mariana! Per l'amor de Déu!

SOR MARIANA

He sigut jo: sí! Crideu per tot el convent que he sigut ! Ara, ja estic perduda! Perduda de cos i d'ànima! Perıda perquè ell m'ha fugit! Noël! (*En una angoixa voluposa.*) Si sapiguessis lo que és bo sofrir per tu! Fes patir és, encara, la teva pobre Mariana! Noël! Oh! Mare meva! are meva! Per què no he nascut borda? Per què no m'ofeveu? Per què no m'escanyaveu al breçol? Més m'hauria lgut que em matessiu, com se fa amb els cadells de les sses! Però no haver-me enterrat viva! Haver-me vestit uesta mortalla que m'ofega! Haver-me llençat en aquest

infern! (*Se senten els clarins de l'esquadró de Chamilly. Mariana es llença com una boja, cap a la finestra de ròtule del fons.*) Noël! Amor meu! Romp aquestes reixes! Treu me d'aquesta presó! Emporta-te-me'n! Jo vui viure! (*En un crit estrident.*) Noël! Noël! (*Cau desamparada damunt les lloses, els braços oberts, erta.*)

SOR INNÈS

(*Llençant-se, en un crit, damunt del cos de Sor Mariana.*) Mariana! (*Les llegues Sor Simona i Sor Agustina s'hi acoten.*)

EL BISBE

Un accident.

SOR INNÈS

Mariana!

L'ABADESSA

(*Al Bisbe.*) Què ordena Vostra Il·lustríssima?

EL BISBE

(*Commogut.*) Que la tractin amorosament. Déu l'ha c coltada! Ell la perdona! (*Se senten més a la vora els cl rins. Romp la matinada radiant. El teló cau, ràpid.*)

Barcelona, maig de 1917.